

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izveniš nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Womtje celo leto 27 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od peterstopne peti-vrste po 14 h, če se ostanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravitelstvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravništvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravništva telefon št. 85.

Na delo za deželnozborske volitve!

Komaj nekaj tednov nas še loči od deželnozborskih volitev, ki imajo odločiti o usodi bodočega deželnega zbora.

Znano je, da se trudijo klerikalci in vlada z vsemi sredstvi, da bi iz teh volitev izšel takšen deželni zbor, ki bi radovoljno sklenil takšno spremembo sedaj obstoječega deželnozborskega volilnega reda, ki bi bil na korist klerikalcem in Nemcem.

Ta svoj načrt pa jim je mogoče izvesti samo v slučaju, ako pri teh volitvah na vsi črti pobijejo narodno-napredno stranko, ki je edina zavora, da ne more postati zakon tista volilna prenosna, ki ima na eni strani obglaviti meščanstvo in ga oropati vsakega zastopstva v deželnem zboru, na drugi strani pa za večne čase zavarovati privilegij nemškutarskih kranjskih veleposestnikov.

V dosegu svojega cilja so klerikalci pripravili storiti vse in so v to svrhu žrtvovali celo svojo narodno čast.

Že lani so sklenili trden pakt z Nemci, letos pa so vpregli, žrtvujoč svoji gospodstvalnosti stare tradicije, da pošena slovenska stranka nikdar ne išče podpore pri vladi napram drugi slovenski stranki, v svoj voz tudi vlado samo, da bi z njeno pomočjo in s podporo Nemcev zadrgnili vrat narodno-napredni stranki.

Narodno-napredni stranki se bo torej treba pri letošnjih deželnozborskih volitvah boriti na tri fronte — proti klerikalcem, proti Nemcem in proti vladi.

Razume se, da bo vsled tega boj silno težak in da bo na naši strani treba napeti vse sile, ako hočemo izvojevati zmago naši stvari.

Toda s tem še ni rečeno, da bi ne stopali v boj s prepričanjem in z zavestjo, da se bodo ob zavednosti in neomajnosti naprednih volilcev razbili vsi naklepi klerikalno-nemško-vladne zveze.

Ako store vsi somišljeniki svojo narodno in strankarsko dolžnost, ako vztrajajo vsi brez izjeme na braniku za svobodnoizvoljeno in napredna načela, je več nego gotovo, da bo narodno-napredna stranka sijajno zmagala v vseh okrajih, kjer je postavila svoje kandidate, vključno aliansi, ki so jo sklenili klerikalci z vlado in Nemci.

Treba pa je, da se pristaši napredne stranke z vso resnostjo, z največjo požrtvovalnostjo, z navdu-

šenjem in potrebno vneto lotijo nemudoma agitatoričnega dela.

Volilni imeniki za deželnozborske volitve so že skoro v vseh občinah razpoloženi.

Naši somišljeniki naj ne zamude jih temeljito pregledati in poskrbeti, da bo v nje vpisan vsak naš volilec.

Posebno paznost pa naj posvetijo klerikalcem, ki bodo brez dvoma pod patronanco pristranskih vladnih organov poskušali čim največ svojih pristašev na ta ali oni način vtihotapiti v imenike. Na te klerikalne manevre bo treba obračati največjo pozornost, saj je znano, da nasprotniki ne zametavajo nobenih sredstev in da segajo kaj radi po sleparstvu in goljufiji, ako mislijo, da jim je s poštenimi pripomočki nemogoče doseči svojega smotra.

Največje važnosti je nadrobno agitatorično delo.

Ne samo na javnih političnih shodih, nego tudi v privatnih razgovorih in sestankih je treba žigosati klerikalne naklepe, spraviti narodno meščanstvo ob vsako zastopstvo v deželnem zboru, nemškim veleposestnikom pa zavarovati njihovo dosedanjjo posestno stanje za nedogleden čas.

Ta izdajalski čin klerikalne stranke na narodnem telesu je treba vedno in vedno staviti volilec pred oči in prepričani smo, da bo vsak, ki je naprednega, ali vsaj strogo narodnega mišljenja, smatral za svojo dolžnost, da bo oddal svoj glas kandidatu napredne stranke, ki je v sedanjih razmerah na Kranjskem ne le nositeljica svobodomiselnih načel, marveč pred vsem predstaviteljica slovenske narodne ideje.

Pošten in razsoden slovenski meščan, in naj bo že trgovec ali obrtnik, uradnik ali učitelj, vsakdo bo šel v boj za našo stranko, ako se bo prepričal o njej, da je ta narodna stranka edina, ki se odkritosrčno bori za svobodo in napredek — za svetlinje, ki so inteligentnemu meščanu najbolj drage in mile.

Klerikalci sicer mislijo, da bodo del naprednega meščanstva ujeli na lim na ta način, da bodo po nekaterih mestnih okrajih pod krinko neodvisnih kandidatov kandidirali aktivne državne uradnike, katere bodo izbojazni volili tudi nekateri napredni elementi, pred vsem uradniki in učitelji.

Toda v tem oziru se zelo motijo.

Poznamo naše napredno uradništvo in učiteljstvo do dobrega, zato smo uverjeni, da se ta klerikalna nakana ne bo posrečila.

Časi, da bi kak višji uradnik in naj si bo tudi okrajni glavar, smel komandirati svoje podrejene uradnike, kako naj glasujejo, so že davno minili, za to se bodo tudi klerikalci vračunili v svojih naklepih.

Volitve so svobodne in tajne, a svobodo in tajnost volitev bo vedelo braniti tudi uradništvo in učiteljstvo.

Ne dvomimo torej, da bodo volitve v mestni skupini končale z zmago napredne stranke, ako naprednjaki ne bodo držali rok križem.

Zato kličemo vse somišljenike na resno, vztrajno delo!

K položaju na Goriškem.

(Izv. dopis)

L. 1899. je počil razkol v tedaj vladajoči »Slogini« stranki, organizoval se je odpor proti vodstvu dr. Antona Gregorčiča, ki je bil po odhodu dr. Mahniča na Krk in prihodu nadškofa Missie srečno prijahal v pristni klerikalni tabor, — in nastala je narodno-napredna stranka.

Že ob državnozborskih volitvah l. 1901. je žela napredna stranka velik uspeh: v splošni kuriji je dobil dr. Tuma 17 slovenskih glasov več nego dr. A. Gregorčič; ali pri ožji volitvi je dobil Gregorčič doli v Furlaniji 22 laških volilnih mož ter je bil tako izvoljen s 5 glasovi večine. V IV. kuriji pa je bil izvoljen napredni kandidat g. Oskar Gabršček.

Ta volitev je bila pač najkrajši uspeh za mlado narodno-napredno stranko, uspeh, ki bi bil moral zadovoljiti vsakogar, ako ima le splošni blagor pred očmi. Stranka, ki je pokazala toliko moč, pač ima v sebi dovolj življenske sile, da ga dalje razvija in se pripravlja na končni naskok in na zmago v celi deželi.

Zmaga dr. A. Gregorčiča s pomočjo laških glasov med Slovenci pa je bila eden najsmotnejših dogodkov, ki jih pozna naša politična zgodovina. Najljutejši sovražnik Slovencev, voditelj laških napezev dr. Pajer je prihitel na pomoč dr. Gregorčiču, največ iz osebnega nasprotstva do dr. Tume, pa tudi zato, ker je dr. Gregorčič pritekel k Pajerju v deželno hišo ter se mu vrzel pod noge, kjer leži še do danes ter mu tlačani na troške slovenskega ljudstva.

Dr. Pajer je tedaj rešil dr. Gregorčiču državnozborski mandat, drugače bi moral lepo nazaj v semenišče. Toda ta služba je dr. Gregorčiču že zdavnaj osmrdele,

raje bi šel v Trato za kaplana nego nazaj v semenišče pod obsovanega vodjo mons. Gabrijelčiča.

Dr. Pajer je torej rešil Gregorčiča politične smrti, — ali rešil mu je tudi vpliv za deželnozborske volitve, ki so kmalu sledile. — Tu pa je izkazal dr. Gregorčič svojo hvaležnost ter mu je v smislu sklenjenega pakta tlačnil 6 let ter mu bo morda še nadalje.

Narodno-napredna stranka je dobila le tri deželnozborske mandate. Naprednim poslancem je bil takoj jasen novi položaj v deželni hiši, kajti zveza med Pajerjem in Gregorčičem je visela kakor Damoklov meč nad usodo goriških Slovencev. Od tedaj je padala veljava slovenskega jezika v deželni hiši rapidno niže in niže in danes je tako nizko doli, kakor ni bila pred 40 leti!! V gospodarskem pogledu so šli milijoni v Furlanijo in po laški volji v Gorico, Sloveni pa smo dobili semtertje kako drobtinico, pa še to le v agitatorične namene za klerikalno stranko.

Dr. Tuma ni bil več izvoljen v deželni odbor, zato se je skoro povsem odtegnel politiki ter se vrnil na svojo advokaturo, s katero je bil komaj prišel. Javnosti to ni bilo povedano in morala se je šele počasi privaditi na nov položaj v tej stranki. Kar je bilo mož v Gorici, ki so stali napredni stranki na čelu, so posvetili vso svojo pozornost podrobnemu delu, ki se največkrat ne vidi, ali se ga pa vendar čuti v posledicah, v izvršenih činih. Kaj je Gorica za Slovence danes in kaj je bila še pred malo leti? Slovenci smo bili tu prezirani in zaničevani, potikati smo se morali po lokalnih nižje vrste, skriti, krotki, ponižni, ako ne — bili smo tepeni, če treba ob belem dnevu. In danes? Kar je najlepše, kar bode v oči vsakega tujca, kar daje ugled in veljavo, to je — slovensko. Danes nastopamo ponosno in zmagovito korak za korakom.

Ali naj bi popisali, koliko dela, truda, razmišljanja, razburjanja je to stalo — napredne voditelje, koliko časa in žrtev jih je stalo tako delo za gotovim ciljem?

Slovenski zastopniki v državnem in deželnem zboru pa so se odlikovali z nesposobnostjo, nedelavnostjo, in posebno v deželnem zboru smo doživljali poraz za porazom. Lahko so želi bogato žetev, da imajo zadosti še za nekaj let naprej.

Pred letom dni se je reorganizovala in pomladila narodno-napredna stranka. Shod zaupnih mož je bil in pozauten, — in stranka se je hotela

očvrščena in osvežena pripraviti na novo delo za osvobodbo slovenskega ljudstva izpod kavdinskega jarma združenih klerikalcev in Lahov. Nastopila je v ospredje cela vrsta mlajših moči, ki bi bile porok za uspešno pozitivno delo. — Ali kaj se je zgodilo?

Nakrat je nastopila — »agrarna stranka«. Novo ime, marsikje simpatično, je našlo v goriški okolici takoj privržencev, posebno takih, katerim se je zbudil apetit po — mandatih. Stranka se je spocela v Vrtojbi tik Gorice; na čelu sta ji stala župan in njegov občinski policaj. O teh dveh tičih sporočimo širši javnosti še nekaj več, da bo vedel vsakdo, kakšni ljudje se drznejo z maslom na solnce, pa udrihajo na levo in desno po zaslužnih možeh.

V goriški okolici je kandidoval potovalni kmetijski učitelj Anton Strekelj, ki si je celo domišljal, da bo izvoljen, ali je pogorel. — S to »agrarno« stranko so razbili edinost v napredni stranki ter oslabili njeno agitatorično silo. Zeli so klerikalci, ki bi bili drugače prav gotovo propadli. — Na Krasu je bil izvoljen napredni kandidat g. Alojzij Strekelj z večino skoro 2000 glasov.

Goriški odvjetnik dr. Alojzij Franko je bil trdno prepričan, da klerikalci propadejo na celi črti. Zato tudi ni sprejel kandidature, katero so mu »baje« ponujali klerikalci. Narobe, na shodu pri Sv. Luciji je nastopil kot govornik — proti »Slogi« in dr. Gregorčiču. Ali kmalu se mu je začelo dozdevati, da klerikalci vendarle zmagajo, zato se je zopet potuhnil in ni dal več glasu od sebe.

Kmalu po dokončanih volitvah smo ga videli med — agrarci in postal je srečno voditelj te stranke. »Slov. Narod« je poročal že marsikaj o teh homatijah, zato za danes le še nekaj pripomb.

Najžalostnejšo vlogo igra tu naše »napredno« učiteljstvo, ki je kar v celoti prestopilo k agrarcem, češ: le na tak način vržemo klerikalce iz deželnega zbora. — Agrarna stranka doslej še nima drugega programa nego demagoški klic: »Kmetje, rešimo se!« In k tej stranki drvi »napredno učiteljstvo« ter zapusti dosedanjjo zastavo, ne da bi pomislilo na posledice. — Po vsem svetu je boj med tem o in napredkom; vsak inteligent se mora pridružiti enih tih struj. Učiteljstvo pa je umazalo pred vsem mislečim svetom svoje ime, svoj ugled ter padlo na glas barantačev, ki grede tje, kjer jim več ponudijo — No, zato pa tudi v agrarni stranki

LISTEK.

Ljubezen Končanove Klare.

(Dalje.)

Klarica se je zavedala, da je bila v tem trenutku odločena njena bodočnost, ko se je gozdarju Hrastu z okna nasmejala in ga pozdravila. Vedela je, da jo zasnubi in odločena je bila, da stopi z njim v zakon. A samo zato, da bi mogla bivati v bližini markija d'Aureville. Rekla si je, da ji je čisto nemogoče, udušiti svojo ljubezen do markija in da bi žalosti in hrepenenja umrla, če bi morala bivati daleč od njega. Vsi pomisleki so se razpršili sproti, tako močan je bil glas njenega srca. Hotela se je poročiti s Hrastom in mu biti vse življenje tako zvesta in vdana žena, kakor da ga je vzela iz ljubezni. Nikdar ne bo markijeva, nikdar ne bo markijev, da ga ljubi in da je žrtvovala svojo bodočnost in svojo srečo, samo da bi mogla prebivati v njegovi bližini. To je bila po njeni sodbi edina oblika, v kateri je mogla uživati nekoliko sreče. Pri tem ni čisto nič pomislila, kako grdo je njevo ravnanje z ozirom na Hrasta. Zavedala se je, da se mu je začela hliniti

in da se mu bo morala hliniti vse življenje, a ni ji bilo mar zato in ni slabega ni videla v tem, uvidevala je, da je nevarno igrati se z najsvetejšimi čustvi tako resnega in samozvestnega moža, kakor je Hrast, a tudi to jasno spoznanje ni zamoglo čisto nič vplivati na njen sklep.

Poznala je Hrasta že davno. Ze ko je bila še otrok, ga že ni marala in odkar se je povrnila iz samostana na svoj dom, se ga je že celo izogibala. Uganila je takoj, da jo Hrast ljubi, resnično in globoko, in da bi ga oplasila in odbila od sebe, je vedno grdo z njim ravnala. Nikdar mu ni dala prijazne besede, nikdar mu ni segla v roke in če je prišel v prodajalno ali v gostilno, je vselej zbežala pred njim iz sobe. Bala se ga je. Govoril ji je preglasno in preveč odločno, njegovi koraki so ji bili predrži, njegovi pogledi prerensni, njegova volja premočna, njegova vdanost do nje prevelika.

Hrast je mnogo trpel vsled tega ravnanja Klarice Končanove ali nje-gova ljubezen je bila tako velika, da se ji ni mogel odpovedati. Ničesar ni več upal, ničesar ni pričakoval, želel je samo še, da bi ga Klarica kdaj prijazno pogledala in mu privoščila dobro besedo, da bi sploh smel z njo občevati in ji služiti.

Zdaj pa se mu je z okna ljubo

nasmehnila, ga prijazno pogledala in ga ljubeznivo pozdravila, in vse to brez vidnega vzroka, iz lastnega nagiba. Močnemu možu je srce tako utripalo, da je moral nekaj trenutkov postati. In ko je potem uganil, kaj naj pomeni Klaričin pogled in pozdrav, je bil ves iz sebe. Kar žarek je, ko je vstopil v prodajalno in bil je tako razburjen, da je komaj vedel, kaj govori, Ivanka se je čudila, a še predno je mogla kaj vprašati, ji je odhajaje Hrast zaklical: Pozdravite gospodično Klarico in recite ji, da jo od srca rad imam.

Strmje je gledala Ivanka za njim in ko ji je izginil izpred oči, je pohitela k sestri in ji sporočila Hrastove besede.

»Torej me ljubi,« je rekla Klarica, in se potrudila, da bi izgledala srečno in zadovoljno. »Potem je vse v redu.«

Ivanka ni vedela ali sanja ali se ji blede.

»Kaj — vse v redu? Kaj pa pomeni to?«

S prisiljenim usmevom je rekla Klarica:

»To pomeni, da ljubim Hrasta.«

»Ti — ljubiš — Hrasta?« Ivanka se je prijelala za glavo, kakor bi se hotela prepričati, da bedi. »Se večeraj si rekla, da ga ne moreš videti, da ti je zopern in da ljubiš drugega.«

»Hrasta ljubim,« je tiho odgovorila Klarica in povesila oči. »Samo Hrasta in nikogar drugega. Dolgo časa se tega sama nisem zavedala. V mojem sreju je vstajalo prej neznanu čustvo; trpela sem in zato sem bila neprijazna z njim.«

»In kdaj si spoznala, da Hrasta ljubiš?« je vprašala Ivanka, ki kar ni mogla verjeti Klaričinim besedam in je vsa preplašena zrla na svojo sestro, ki je govorila o svoji ljubezni do Hrasta, kakor bi poročala o kakem pogrebu.

»Spoznala sem to — dan po slavnosti na gradu in zato sem drugi dan tako trdo govorila o Hrastu, ker ti nisem hotela izdati te tajnosti svojega srca in sem mislila, da se ta ljubezen še poleže in ugasne.«

Ivanka je kar gledala, pojmlila že ni ničesar več. V spomin ji je prišlo, kako odurna in žaljiva je bila Klarica vedno napram Hrastu in kako neusmiljeno je odbijala tudi najspoštlivejša njegova približevanja.

»Ali si mi povedala golo resnico, Klarica?« je po daljšem molku vprašala Ivanka.

»Da,« je tiho odgovorila Klarica in potem hitro in nekako užaljeno dostavila: »Kaj mar dvomiš?«

»Ne, ne dvomim,« je dejala Ivanka, »samo v glavo mi to ne gre

in ne gre. Pa ne da hočeš vzeti Hrasta, da bi — pozabila koga drugega.«

Klarica je zadržala strahu, da je sestra uganila njeno skrivnost, in hitela je, da razžene ta sum.

»Koga drugega?« je zaklicala s trdim glasom. »Ti poznaš moje življenje, vsak dan, vsaka ura mojega življenja je zate odprta knjiga. Kako me moreš potem dolžiti, da iščem v zakonu s Hrastom pozabljenja?«

Klarica se je delala užaljeno, da bi na ta način razgnala dvome svoje sestre. Res ji je Ivanka začela verovati, a prepričana še ni bila. Preveč neverjetno se ji je zdela ta stvar.

»Torej ti res ne iščeš v zakonu s Hrastom samo pozabljenja?«

Klarica se je zasmejala na glas. Pozabljenja! Ona, da bi markija kdaj pozabila! Ravno nasprotno! Zakon s Hrastom naj ji pomaga, da pride v grad, da bi vsaj pod eno streho živela z markijem in z njim mogla občevati.

»Ne, Ivanka,« je zaklicala Klarica, »pozabljenja ne iščem v tem zakonu, prisegam ti to pri spominu na najino mater.«

To je bilo rečeno s tako iskrenim glasom, da je Ivanka molče podala Klariči roko. In Klarica je zdaj vedela, da ji sestra veruje.

(Dalje prihodnje.)

postopajo z učiteljstvom, kakor za- služi. Vrtojbenski policaj jim je za- klical na shodu 9. januarja: »Ali ste prišli k nam zaradi našega pro- grama ali zaradi — svojih kori- sti?« — Na shodu pri Rebku pa je za- klical, da kmetje učiteljstvo zapodijo od sebe, ako se pokaže, da jih hoče zapeljati na liberalno pot.

Ker so v agrarni stranki edino ljudje naprednega mišljenja, tedaj stojimo pred dejstvom, da je napred- na stranka razcepljena. S klerikalci bi bil boj silno težak celo tedaj, ako bi bila stranka edina ali če bi složno nastopili napredna in agrarna stran- ka. Ako se ne doseže sporazumljen- je, tedaj zmanj ves trud: klerikalci se bodo smejali na račun obeli!

Se je čas za — pamet! Prihodnji četrtak sta shoda agrarcev in napred- njakov. Ta dan odloči, ali je zmaga večine klerikalcev zagotovljena.

Avstrijska delegacija.

Dunaj, 3. februarja. Vojni odsek avstrijske delegacije je raz- pravljal danes o rednem vojnem pro- računu. Vojni minister Schön- aich je povedal, da znašajo skupne potrebe vključno nameravanemu zvišanju častniških plač, skoraj 8 milijonov K manj kakor za leto 1907. — Grof Latour je predlagal, naj se za zvišanje častniških plač do- voli za leto 1908. izredni kredit 6.600.000 K. Nadalje je predlagal re- solucijo, naj se tozadevne potrebe po- stavijo v vojni ordinarij leta 1909. Za zboljšanje hrane vojakom se naj zviša pristojbina po 5 v za vo- jaka, za kar se naj zahteva v prora- čunu za leto 1909. celih 5 milijonov kron, vendar se naj hrana vojakom zboljša že za ostale mesece v letu 1908. iz raznih prihrankov. Tudi dnevna plača vojakom se naj zviša za 5 v. Za zvišanje častniških plač je stavil sledeče predloge: poročniki v treh skupinah 1680, 1800 in 2000 K; nadporočniki v 4 skupinah po 2200 do 2800 K; stotniki v 4 skupinah po 3000 do 3600 K; major po 4400 in 4800 K; podpolkovnik 5400 in 6200 kron; polkovnik 7200 in 8800 K; ge- neralni major po 11.400 in 13.000 K; podmaršal po 14.600 in 16.000 K; feldm. po 16.800 in 18.000 K. Pomak- nitev v višjo plačilno vrsto se zgodi po treh letih. Gazisti brez činovnega razreda do 240 K, kadeti pa 600 K več kakor dosedaj. Posl. Klofač je predlagal, naj se zboljša materialni položaj le tistemu delu armade, ki je pomoči res potreben. Med zvišanjem častniških plač in med zboljšanjem hrane in plače navadnemu vojaštvu se mora skleniti junktim. Obenem pa se mora uvesti tudi dveletna voja- ška služba ter se vojni a uprava pri- liti, da na italijansko mejo ne pošilja le slovenske vojske. — Razprava se bo nadaljevala jutri.

Baron Ährenthal in Madžari.

Budimpešta, 3. februarja. Madžarsko časopisje hudo napada ministra barona Ährenthala zaradi njegovega govora v delegacijah ter izjavlja, da so vse nade Ogrske uničene, zato pa bo moral tudi Ährenthal iti, ki se je pokazal vol- ka v ovčji koži. V poslanski zbornici je interpelliral posl. Farkashazy za- radi Ährenthalovega govora. Mini- strski predsednik odgovori na inter- pelacijo jutri.

Položaj na Hrvaškem.

Zagreb, 3. februarja. Za ve- likega župana v Virovitici je imeno- van dosedanji nadsodnik iz Temeša Vladimir Rajčić. To je prvi slu- čaj, da je postal občinski admini- strativni uradnik veliki župan na Hrva- škem. Imenovanje je hudo razburilo vso hrvaško javnost.

Budimpešta, 3. februarja. Aristokratsko glasilo je priobčilo razgovor s hrvaškim banom Rau- chom. Ban je baje rekel, da nosi svo- jo glavo v žepu, ker je položaj zanj skrajno kritičen. Glede časopisja je ban izjavil, da bo kmalu našel pota in sredstva, da pristrže časopisju pe- ruti.

Vstaši v Macedoniji.

Carigrad, 3. februarja. Gr- ška četa je zažgala bolgarsko vas Dragoš; pri tem je zgorelo 25 oseb. Turki vojaki so zasledovali zločince ter zasačili v neki kleti v Bitušu sti- ri grške vstaše, ki so bili oblečeni v uniforme turških vojakov-lovcev.

Revolucija v Maroku.

Pariz, 3. februarja. Revolu- cionarji v Fezu so poslali raznim uradnikom, med njimi tudi vojnemu ministru grozilna pisma, naj v Tan- gerju nemudoma razglasijo Muleja Hafida za sultana, sicer jim zapleni- jo posestva in hiše, onestastjo žene, otroke pa pobijejo ali prodajo. Raz- našalec teh grozljivih pisem je imel za uradnike tudi pisma njihovih so- rodnikov, naj se vdajo grozljam. Vojni minister je zbral okoli sebe vse

uradnike in odlikaše ter jih pozval, naj ostanejo zvesti sultanu Abdul- u Azisu. Smeje je pripomnil, da bodo že našli druge žene ter dobili druge otroke, toda glave in čast izgube, ako bi izdali sultana, za katerega nasto- pa vsa Evropa.

Dopisi.

Iz Šiške. »Svečnica« je dala pred stoindesetimi leti Slovincem Valentina Vodnika. Ta spomin je častila šišenska čitalnica v nedeljo, 2. svečana s slavnostno besedo. Sa- lon pri »Kankertu« je bil izredno lepo dekoriran in razsvetljen. Ozadje odra je kazalo rojstno hišo slavnega v Zgor. Šiški, s spominsko ploščo: »Tukaj se je rodil l. 1758. prvi slo- venski pesnik Valentin Vodnik«. Sredi odra je stala v zelenem gaju ovenčana soha, okoli katere so se zbirali pevke in pevci v številnem broju in izvajali pod vodstvom od- ličnega in požrtvovalnega učitelja g. Karla Javorška pevski spored vse- skozi pohvalno. Spevoigro »Vinska poskušnja« s spremljevanjem na har- monij so pa odlični pevci gg. Škar- jovec, Mohar, Kovič I. in Burja L. peli in igrali s tako dovršenostjo, da bi občinstvo najraje prijetno točko še enkrat poslušalo. Naj mladi pevci uvidijo v nastopu omenjenih starejših pevcev, do kolike umetniške višine se zamore pospeti pevec, ki se dalj časa z veseljem in vztrajnostjo uri! Vodnikove besede so pred leti po vsem Slovenskem bile običajne. Sedaj se prirejajo veselice ob Svečnici v druge primerne in potrebne namene. Le, sicer napredna Šiška, je ostala in ostane tozadevno konservativna. Kakor dosedaj, tako hoče v prihodnje častiti spomin nesmrtno slavnega ro- jaka, ki je rezal brazde v trde ledine, opeval Ilirijo, zato bil pahnjen med trpine... Zivahni ples je navduševal mladino. Gostilničar g. Tonih se je vestno trudil zadostiti gostom. Tam- buraški klub »Šiška« je ubrano in vztrajno sviral ter izdatno pripo- mogel, da je prirejeno slavje vsakte- rega zadovoljilo.

Iz Hirske Bistrice. V nedeljo, 26. m. m., je priredil bistriški »So- kol« v hotelu »Ilirija« svojo običajno predpustno veselico. Krasna, nanovo slikana dvorana dela čast g. Viliču; razume se, da je bila dvorana dub- kom polna. Spored sicer ni bil obse- žen, a tembolj zanimiv. Igrala se je veseloigra »Raztresenost«, in sicer jako dobro. Gospod R. Samsa je upokoje- nega majorja naravnost izborni igral, vse kretanje, obnašanje je bilo na- ravno, vojaško. Tudi gosp. R. Bilo (upokojeni stotnik) je bil na svojem mestu, sicer pa itak poznamo gosp. Bilca kot starega, vestnega in prist- nega diletanta, ki se mu sme brez skrbi najtežja vloga zaupati. Enako dobro je svojo vlogo pogodil gosp. B. Zajc kot stotnikov sin Janko. Nad vse nas je pa iznenadila dična gospica Katinka Žark. Naravnost očarani smo bili nad njenim izbornim igranjem. Po igri je pričel živahen ples in ple- salo se je prav pošteno do zore. Ve- selica je bila, kakor rečeno, dobro obiskana, vendar smo sosebno od do- mačinov marsikaterega pogrešali. Po- stojnski »Sokol« je bil zastopan po gosp. Vilharju in Macnerju. Hvala, dokler vrnemo! Ta predpust bodemo imeli še tri veselice, in sicer ognje- gaško, potem slede čitalniška in pe- skega društva. L.

Umor portugalskega kralja in prestolonaslednika.

Krvava tragedija, ki se je zgo- dila v soboto v Lizboni, je pretresla ves svet. Umor kralja in prestolo- naslednika je grozen način, ki ga mora obsoditi vsak, kdor človeško čuti. Kakor je ne samo po postavah nego tudi po človeškem čutu prepo- vedano umoriti kogarkoli, tako se tudi na noben način ne da opravičiti umor kralja in prestolonaslednika portu- galskega, naj je imel ta kralj še toliko hudodelstev na vesti. Ko so Angleži odsekali kralju Karlu glavo, ko so Francozi obglavili kralja Lu- dovika XVI., so imele te justifikacije zakonito podlago in zgodovina je pripoznala ne le zakonitost, nego tudi opravičenost teh obsodb. A na cesti zavratno umoriti kralja in pre- stolonaslednika, ju zahrbtno postreliti kot zveri, to je ostuden zločin.

Ves svet je edin v tem, da je portugalski kralj zaslužil, da bi ga bila revolucija premagala in ga po- stavila pred sodišče. Kar je počenjal te kralj, kriči do neba. Plenič je svoj narod in na sramotno način zaprav- ljal njegove žulje. V tem, ko je ljud- stvo v obči bedi ginevalo, ko je vsled grozovitih davkov propadalo vse bla- gostanje, je ta kralj s polnimi rokami grabil denar iz državnih blagajn. De- nar, namenjen za javne naprave, za šole in za bolnice, za ceste in pri- stane, za državne služabnike in siro- make, je ta kralj razmetal med svoje metrese in zaigral, in po njegovem

izgledu so je ravnala vsa njegova rodovina.

Novembra meseca l. 1905. je po- slanec Costa v portugalskem držav- nem zboru razkril kraljevo početje in javno zaklical: »Ta kralj je razboj- nik, ki siloma krađe ljudski denar.« In ko je bila govorniku nato vzeta beseda, je zaklical: »Naj si kralj za- pomni, da je bila Ludoviku XVI. za veliko manjše zločine od- sekana glava.«

Takrat je svet prvič izvedel, kaj počneja kralj Karlos. A kralj se ni vdal. Tudi za občno ogorčenje se ni zmenil. Dva meseca pozneje je za- hteval, naj se iz ljudskih žuljev pla- čajo njegovi ogromni dolгови in ker se je državni zbor temu uprl, ker tega ni dovolil, je ta kralj začel boj proti svojemu narodu.

Ko je kralj zasedel prestol, je prisegel na ustavo, da jo bo vedno varoval in se po njej ravnal. A ko se mu je šlo za denar, je po- teptal svojo prisego. Odpravil je ustavo in izročil oblast ljudem, ki so oropali drž. blagajno, plačali proti volji ljudstva kraljeve dolge in zvi- šali kralju plačo, dasi je država pred bankerotom. Kralj je ljudstvo oropal ustavnih pravic in svoboščin in dal vreči v ječo njemu nasprotno vplivne osebe. Postava in pravica sta postali brez vrednosti v tej državi.

Zaradi tega početja je ves svet simpatiziral z revolucionarji in jim želel, da bi zmagali, ves svet — izvzemši katoliške duhovnike. Ko je namreč kralj Karlos imel že vse ljudstvo proti sebi, je imel na svoji strani še vedno katoliške duhovnike. Ti so bili njegovi zavezniki, ti so opravičevali njegovo početje, ti so za- govarjali njegovo ustavolomnost in — izplačalo se jim je. Kralj je v zvezi z duhovniki tiraniziral portu- galsko ljudstvo, in ko bi ga bilo ljudstvo odstavilo in pregnalo, bi bil svet to le odobral. Zavratnega umora seveda ne odobrava nihče.

Iz umora kralja Karlosa in nje- govega sina bi klerikalci radi ko- val politični kapital. Znano je, da so katoliški bogoslovci vseh časov učili in opravičevali umor cerkvi nepokornih kraljev in da so cerkveni krogi uprizorili celo vrsto takih umorov. Tudi v naših dneh zastopajo take misli. Ko je bil pred nekaj leti umorjen italijanski kralj Umberto se je vesoljno klerikalstvo vse- lilo tega umora, saj je bil Um- berto sin tistega moža, ki je papež vzel posvetno državo. Takrat so po vseh prižnicah zavijali duhovniki oči in s pristnim katoliškim svetohlin- stvom vzdihovali: »Prst božji« — »Kazen božja«.

Sedaj, ko je enaka usoda zadela prijatelja in zaveznika du- hovščine, sedaj vpijejo ti isti kle- rikanci da je ta umor — ad svobodo- miselnosti in dolžijo vseučil- liške profesorje, da so zrevolu- cionirali duhove najprej proti bogu, potem jih demoralizirali in da zdaj žanjejo ob kraljevskih umorih, kar so sejali.

To je pristno klerikalno. Takih stvari je zmožen samo in edino propadli klerikalizem, kakršen se zrcali v »Slovenec«.

Evo vsebine najnovejših poročil o dogodkih in razmerah v Portugalski.

Podrobnosti o umoru.

Zarotniki so bili razdeljeni v šest skupin ter jih je bilo najmanj 30, ki so skoro istočasno od vseh strani streljali v salvah, tako da po- licija ni vedela, kam naj se obrne. Malo pred atentatom je neka deklica izročila kraljičji šop cvetlic, s katerimi si je zakrivala obraz med streljanjem. Ko sta tila kralj in prestolonaslednik že mrtva, se je pripeljal kraljev brat, don Alfonz, vojvoda Oportski, na avtomobilu ter spremil voz z re- volverjem v roki do arzenala.

Kdo je izdelal morilni načrt?

Načrt za atentat je izdelal španski anarhist Fereira. Namen je bil, umoriti celo kraljevo rodbino. Zarot- niki so se zavedali, da na ubeg še misliti ni ter so bili vnaprej priprav- leni žrtvovati svoje življenje. Policija je postrelila 12 oseb, ki pa so bile večinoma nedolžne.

Kraljevi morilec.

Mož, ki je s tremi strelji ustrelil kralja, in katerega so policaji na mestu posekali, se imenuje Manuel Buisa, je bil 30 let star, poprej sergent v 7. kavalerijskem polku, zadnjih osem let pa učitelj v indu- strijski šoli v Lisaboni. Tudi ostala dva glavna atentatorja sta Portugizci. Policija je takoj zaprla celo Buisovo rodbino.

Kaj se zgodi z atentatorji?

Dasi je na Portugalskem odprav- ljena smrtna kazen, vendar zapadejo atentatorji skoraj gotovo smrti. Sodilo jih bo posebno vojno sodišče.

Zaupljivost umorjenega kralja.

Par dni pred umorom je sprejel kralj Karlos poročevalca pariškega

»Tempa« ter mu rekel, da se mora vsem svarilom pred atentatom le smeati. Portugizi so narod brezpri- meren krotkega značaja, tako, da razen v velikih mestih sploh ni treba orožnikov.

Prejšnji atentati.

Šele pri četrtem atentatu je za- dela portugalskega kralja usoda, dasi je bil s svojo dinastijo že več let na indeksu anarhistov. Prvič so hoteli zarotniki pognati kralja v zrak v paviljonu, v katerem je leta 1903 sprejel angleškega kralja. Zarotnike je takrat izdal neki Luciano. Istega leta so anarhisti ustrelili stražnika pred kraljevim gradom, toda prehitro je prihitela vsa straža ter jih odgnala. Tretji atentat je bil pripravljen lani pred božičem, ko so našli v kraljevi loži v operi pred kraljevim prihodom v London dve bombi, ki sta bili v zvezi z električno baterijo na odru. Povzročitelj je bil operni arhitekt, ki se je ustrelil.

Kralj Manuel II.

Novi kralj ni vojaško vzgojen, temuč se je bavil dosedaj le z litera- turo, slikarstvom in godbo. Posebno ljubi potovanje in morje. Prestolona- slednik je sedaj brat umorjenega kralja vojvoda Oportski. — Pri otvo- ritvi državnega sveta je rekel novi kralj: »Ker v politiki nisem izvežban, izročam se vašim rokam, računajoč na vaš patritotizem«.

Don Miguel Braganški.

Pretendent za portugalski prestol don Miguel Braganški, ki živi po zimi v Viareggiju v Italiji, je izrekel ogorčenje nad atentatom, obenem pa upanje, da bodo grozoviteži prizanesli vdovi in sinu, ki ju morajo šteti vsi dostojni elementi. Vkljub temu je policija izvršila pri vseh njegovih pristaših hišne preiskave.

Zakaj je Franko odstopil?

Dasi je novi kralj Manuel v svoji proklamaciji izjavil, da obdrži dese- danjo vladno, vendar je neposredno nato ministrski predsednik Franko demisioniral ter je bila njegova de- misija tudi sprejeta. K temu ga je baje pregovorila kraljica Amalijsa, naj se žrtvuje v teh težkih časih deželi.

Strahovlada na Portugalskem.

Vsi opozicijski časopisi so zatreli. Ker je ustava odpravljena, se tudi shodi ne smejo vršiti. Generalni od- bor vseh delavskih društev je po- licija razpustila, tudi klubovi lokalni vseh strank so oblastveno zapечатeni in z vojaškimi stražami zasedeni. Z dežele prihajajo strahovite vesti o krvavih spopadih. Policija in vojaštvo takoj zadušijo z orožjem vsak poskus proglasiti republiko.

Sosednje države.

Španija je s dovoljenjem Anglije koncentrirala ob portugalski meji mno- go vojaštva, ker se je bati tudi v Španiji resnih dogodkov, ako se raz- glasi na Portugalskem republika. Tudi Francija je ukrenila na meji vse varnostne odredbe, da zadrži re- volucionarje in anarhiste na begu iz Portugalske.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. februarja.

— **Okrajni glavar v Radov- ljici.** »Slovenec« poroča, da so kle- rikalni volilci v radovljičji ponu- dili okrajnemu glavarju Deteli kan- didaturo v mestni skupini Kamnik- Tržič-Radovljica in da je Detela to ponudbo sprejel kot »samo- stojen« kandidat. C. kr. vladni organ, ki sprejme kandidature od klerikalcev pa kot »samosto- jen« kandidat, to bi bilo nekaj predpustnega, da ne tiči za tem prava zarota vlade, Nemcev in klerikalcev.

— **Našim obrtnikom!** Po vz- gledu drugih stanov so si tudi naši slovenski obrtniki ustanovili svojo stanovsko organizacijo v »Slovenskem obrtniškem društvu«. Ta organizacija je zgrajena na strokovni podlagi in si stavlja v prvi vrsti za nalogo, biti opora obrtnemu stanu sploh in svo- jim članom posebej. Od prvega po- četka si je stavil odbor za svojo dolžnost, urediti svoje poslovanje ta- ko, da bo de za člane praktične ko- risti. Ker se je mnogo obrtnikov obra- čalo do odbora za svet in pomoč v raznih zadevah, je odbor sklenil, da poskrbi za društvene člane za pravo- no varstvo in pravni svet. To bo de stalna naprava. Članom se bodo dajali sveti, pojasnila in pouk brezplačno. Ta prepo- trebna društvena naprava prične po- slovati jutri v sredo dne 5. februarja. Jutri in poslej vsako sredo od 6—7 ure zvečer bo de v »Narodnem domu« v prostorih trgovskega društva »Mer- kur« (prilijže na levo) poslovala ta društvena poslovalnica. Odbor je na- prosil več gospodov juristov, da so- delujejo pri tej prepotrebni napravi. Na članih je sedaj, da se prav pridno poslužujejo pravnega sveta in varstva. Vsi tisti obrtniki pa, ki še niso člani,

vidijo sedaj, da ima članstvo tudi neposredno praktično vrednost. Naj torej pridno pristopajo k svoji sta- novski organizaciji!

— **Sestanek davkoplačevalcev.** Davkoplačevalci iz okraja Sv. Jakob- a imajo 6. t. m. ob 8. uri zvečer se- stanek v gostilni Miramar. Posveto- vanje je zelo važno, zato se priča- kuje, da se sestanka udeležijo vsi in- teresente. Ker imajo davkoplačevalci trnoveškega okraja iste gospodarske težnje, se s tem tudi oni prijateljsko vabijo, da se sestanka v obilnem vdeležijo.

— **Protestni shod v Celju.** — Piše se nam: Državni poslanec Hans Resel iz Grada, eden kolovodij nemške socialdemokracije v naših alpskih deželah, je govoril dne 2. feb- t. l. v Celju pred številno zbranim ljudstvom. Ne le salon, ampak tudi stranski prostori gostilne pri »Zele- nem travniku« bili so natlačeno polni. Pretežna večina zbranih je bila Slo- vencev. — V več ko dveurnem go- voru je Resel poljudno razjasnjeval razmere v deželnem zboru štajerskem, neusmiljeno bičal škandalozno gospo- darstvo nemško-liberalne večine ter dokazoval z ži o besedo nujno po- trebo reforme štaj. volilnega reda. Ožigosal je posebno nemško celj- sko kliko, ki se je v svoji domiš- ljavosti nedavno, kakor znano, v »Deutsches Haus« izrekla sploh proti vsaki volilni reformi. Njegova izva- janja so vzbudila večkrat uprav fre- netično odobravanje. — V imenu Slo- vencev je govoril urednik Vekoslav Spindler ter še posebej za zastop- nik napredne »Narodne stanke« po- udarjal, da štaj. Slovenci stoji, kakor socialdemokrati, na stališču splošne in enake volilne pravice. »Narodna stranka« bode tozadevno v svrhu pre- osnove štaj. deželnega zbora v krat- kem priredila več shodov po vsem Spod. Štajerskem. Spindler je dalje omenil, kako škandalozno ba- gatelizirani so Slovenci v dež. zboru štajerskem. Oni imajo le 10 mandatov, torej prideen man- dat komaj na 50 000 prebival- cev; dočim pride med Nemci že na 15.000 volilcev en mandat! To je ne- čuvna krivica, ki glasno kliče po odpravi! — Tudi Spindlerjev govor je bil navdušeno aklamovan.

— **Profesorski izpit** je naredil g. Rudolf Južnič, suplent na I. državnji gimnaziji v Ljubljani.

— **Promocija.** V soboto 1. fe- bruarja je bil na dunajski živilno- zdravniški visoki šoli promoviran za živinozdravnik g. Anton Lampret iz St. Vida pri Zatišju.

— **Dr. Trglav,** o. kr. vladni koncipist pri okrajnem glavarstvu v Celju, je bil premeščen v tisti last- nosti k okrajnemu glavarstvu v Ptuj.

— **Iz justične službe.** Sodni pristav dr. Josip Drobnitsch je premeščen iz Cerknice v Slovenji gradec. Za okrajna sodnika sta ime- novana sodna pristava dr. Artur Dolezel v Ptuj za Konjice in dr. Viljem Stepischnegg v Ptuj za Sošanj. Sodna tajna sta postala sodna pristava dr. Fran Mohorič v Ormožu za Ljubljano in dr. Ant. Forggler v Mariboru za Celovec. Za sodne pristave so imenovani av- skultantje Ivan Zemljčič za Ormož, dr. Fran Wressnig za Ptuj, Mi- hael Vehovar za Višnjo goro, Juri Gregorc za Cerknico, dr. Stefan Sagadin za Ptuj in dr. Fr. Korošec za Ptuj.

— **Iz šolske službe.** Definitivni učiteljica v Skočjanu ga. Matilda Blagajne Gorišek je premeščena na lastno prošnjo v Vače pri Litiji. Učitelj g. Ivan Leban v Bukovici je zaradi bolezni dobil dopust in pride na njegovo mesto izprašana uč. kandidatinja gđ. Ivana Me- sec kot suplentinja. Istotako je za- radi bolezni dobila dopust učiteljica gđ. Rozina Coriary na Jesenicah in pride na njeno mesto kot suplen- tinja izprašana učiteljska kandidatinja Josipina Arch. V začasni pokoji je stopila na lastno prošnjo vsled bolezni definitivna učiteljica v Za- gorju gđ. Marija Škerjanc.

— **Iz gledališke pisarne.** Nocoj (nepar) se uprizori prvič v Ljub- ljani Anton Dvořákova lirčna opera »Rusalka«. Naslovno vlogo poje gđ. Collignon. Nastopi vsa operno osobje.

— **Slovenako gledališče.** V soboto 1. t. m. se je na našem odru prvi- krat uprizorila šablonska detektivska komedija »Sherlock Holmes«. Odkar so Jules Vernejeve ne- verjetnosti vsled pridobitev moderne tehnike postale že preverjetne, se jim je odtujila naklonjenost mase ter se obrnila k povestim Conan Doylea, ki je znal v osebi detektiva Hol- mesa ustvariti tako neverjeten tip, pretkanosti, junaštva, bistroumnosti in drugih čednih lastnosti, da je mo- ral postati ljubljeneč širšega občin- stva. To vam je mož, ki iz enih sa- mih izhopenih podplatov izkonkludira celo biografijo njih nositelja in nje- govega devljarja in ako treba, tudi vseh njihovih prednikov v devet

koleno navzgor. In nepretrgano niz takih interesantnih konkluzij nam je podajala v dramski obliki sobotna komedija. Stvar je pravzaprav v bistvu vedno ista; nekje se zgodi prav neverjeten zločin; vse okoliščine kažejo na napačno sled; kar pride Holmesa in razreši neskončno zamotani vozal mahoma na neverjetno enostaven način; seveda, da se strelja in mori, zalezuje in prisluskava — no, to spada vse v prenešeni delokrog detektiva. In vendar je tip Holmesa interesanten, namreč na odru; zanimalo me je, kako izgleda ta kvintesenca preteklosti, ako je odmakneš fantaziji čitatelja in jo zgradiš s košmi in mesom — in moram reči, da sem bil prijetno iznenaden — gosp. Toplak je podal Holmesa z razumevanjem in inteligenco; z lepo mimiko in umerjenim igranjem je tako dobro realiziral svoj nerealni tip, da mu radi odpustimo njegov jugoslovanski volapük, v katerega je zašel koncem predstave, posebno ako upoštevamo izredno množico teksta in igre, ki ju je moral absolvirati ta večer. Watson g. Povheta je bil preveč „dobre volje“, bil je preveč ljubljani aklimatiziran spremljevalec Holmesov. Jako dobra je bila ga. Danilova kot Ada Hope gospa Borštnikova kot Edite, in g. Ronovska kot Mary ste temeljito posegli v igro, ki zahteva nekoliko hitrejšega tempa, kot ga je bila deležna v soboto. Obisk je bil relativno pice.

„Izza kongresa“. K večerajšnjemu poročilu o Ciril-Metodovi veselici pod gornjim naslovom nam je pripomniti še sledeče: Selona grofice Turnove in gospe Češkove sta imela biederemanski slog, oprava pa je bila deloma rokoko. Krčma pri „Piškotki“ je bila navadna kmetška oštarja, pri „Zidanki“ je bila pa boljša meščanska gostilna, kar je bilo pri obeh razvideti iz prav originalne oprave, na pr. sklednik s cinastimi krožniki, rdeča mabela, petelin na stehi. Pijavljon pri „Spickramarici“ je imel stene iz raznih čipk. V sredi stropa je visela slavna leščerba, v kotu so bile prijazne jaslice, na zadnji steni pa je večer ala sveta družina v leseni podobi. Med udeleženci veselice je bilo poleg že včeraj omenjenih oseb opaziti Prešerna s prijateljem Smoletom, piškotovega študenta Jurčka, lemenatarja Ceneta, širokoustnega Čeljustnika, ter kopico mogočnih purgarjev. Izmed včeraj navedenih oseb sta bila kardinal Spina ter avstrijski cesar najbolj pogostena in si boljnih ni bilo mogoče misliti. Vseh vstopnic se je prodalo 4520. Vseh udeležencev je bilo pa gotovo še več.

Vdovski in sirotinski pokojninski sklad društva zdravnikov na Kranjskem je imel svoj letošnji redni občni zbor dne 30. januarja. Občnemu zboru, katerega se je udeležilo 15 članov, je predsedoval gosp. dr. V. Gregorič. Iz odborovega poročila je posneti, da šteje društvo 40 rednih članov, dva manj kakor v ustanovnem letu 1907. Umrl je namreč dne 23. marca 1907 g. dr. O. Welsko, okrožni zdravnik v Trebnjem, drugi član je izstopil. G. dr. O. Welsko je zapustil vdovo in petero nedoraslih otrok, ki dobe po pravih pravicah do pokojnin leta 1911, namreč po preteku pet let društvenega obstanka. Pristopil ni noben član. Občni zbor je izrazil vsled neznanja zdravnikov za pokojninski sklad obžalovanje ter sprejel resolucijo, ki upravni odbor pooblasti, da povabi pismenim potom še enkrat vse zdravnike k pristopu. Pri nadomestnih volitvah je bil izvoljen v upravni odbor g. dr. Demšar, revizorjema pa zopet g. dr. Oražen in g. dr. Valenta. — Pokojninski sklad ima sedaj 43.000 K naloženega denarja. Naraslo pa bo društveno premoženje do 1911, ko se bodo začele izplačevati pokojnine, na 60.000 K, pač krepak memento onim, ki se še doslej niso mogli odločiti k pristopu. G. zdravnik opozarjamo, da naj ne vržejo v koš vabil, katera bo upravni odbor v kratkem razposlal, temveč ji h naj resno vpoštevajo!

Uradniško stavbno društvo v Ljubljani ima jutri, v sredo, popoldne ob 6 uri svoj občni zbor v mestni posvetovalnici na magistratu. Kakor čujemo, se bo društvo preobnavalo v stavbno društvo za c. kr. državne uradnike, da se zagotovi državna podpora v smislu izjav finančnega ministra. Uradniške organizacije, ki še niso oddale nabilnih pol za člane, naj to sigurno store jutri pred občnim zborom.

Vabila za plesni venček zbora „Glasbene Matice“, ki se vrši v soboto, dne 8. t. m. ob 8. zvečer v zgornji veliki dvorani „Nar. doma“ so se pričela razpošiljati danes. Odbor najljubneje prosi vse one, ki bi po pomoči ne dobili vabila, da bi to blagohotno opustili in bi zanje blagovoljno vpraskali v pisarni „Glasbene Matice“ ali pa v trgovini gospe Sežarkove, kjer se tudi dobe vstopnice od četrta naprej.

Kmečki ples „Političnega gospodarskega in izobraževalnega društva za vodmatski okraj“ 8. t. m. poseti številna ženitovanjska družba iz Zavrtovega blata in nastopi točno ob devetih zvečer. Vodmatčani, zdramite se ter si oglejte to veselo vrvenje.

Slovensko pevsko društvo „Slovian“ je priredilo dne 1. t. m. v Steinerjevi gostilni v Trnovem zabaven večer, ki se je jako dobro obnesel. Gostilniški prostori so bili natlačeno polni, tako da je vladala neznošna gneča, in se je zopet videlo, da v Trnovem žal ni prostorov, v katerih bi se moglo razvijati društveno življenje in da bo resno treba misliti na kako večjo dvorano. Družabno življenje se je močno vzbudilo v Trnovem. „Slovian“ je privabil v svoj pevski tabor ves mladi trnovski svet in tu smo videli res krasen cvet trnovskih deklet, ki so s svojo svežostjo in brhkostjo vzbujale splošno pozornost. Komaj dva meseca obstoji „Slovian“ in vendar se je zbor pod spretnim vodstvom že toliko izveščal, da je častno rešil svojo nalogo. Le tako naprej in bodite složni in edini. Zabava je bila zelo prijetna tako, da ni nihče mislil na dom. Gostilničar Steiner pa je tudi skrbel z okusnim okrepčilom, da so bili vsi gostje dobre volje vso noč razen klerikala Kotnika, ki je sam dremal v svoji gostilni in sanjal o klerikalni nehalčnosti.

Železničarski ples. Uslužbenci državne in južne železnice v Ljubljani so priredili v soboto v kazinskem steklenem salonu železničarski ples. Kakor vsako leto, je bil tudi letos ta ples tako zelo obiskan, da je parsto ljudi moralo oditi zaradi pomanjkanja prostora. Ples je bil zelo živahen, zlasti ker vojaška godba ni štedila s sviranjem. Zabava je trajala do jutra.

Plesni venček obojla tvrde Tönnies je v soboto zvečer v veliko dvorano Mestnega doma privabil jako lepo število veselj in plesa željnega občinstva. Plesalo se je zelo navdušeno in društvena godba je bila prav zelo vprežena v izvajanju plesnih komadov.

Plesni venček državnih uslužbencev je bil snoči v steklenem kazinskem salonu, ki je bil v ta namen primerno okrašen z zelenjem. Obiskan je bil ta plesni venček prav dobro, tako od strani članov, kakor od povabljenecv in drugih oseb. Izmed honoracijorjev smo opazili med drugimi sledeče gospode: izmed sodnih uradnikov predsednika deželnega sodišča Levičnika, podpredsednika tega sodišča Pakja, višjega dež. sodnega svetnika Schneditza, dež. sodna svetnika Hauffena in dr. Wagnerja, nam. drž. pravdnika dr. Rogino; izmed političnih uradnikov dvornega svetnika Chorinskega, vladnega svetnika Haasa, okrajnega glavarja Crona, gozdarskega svetnika Rubio, izmed odvetnikov pa dr. Ravniharja. Ples je bil jako animiran in je trajal do jutra z isto svežostjo kot ob začetku. Vsa prireditelj je kaj krasno uspevala in so bili vsi udeleženci prav zadovoljni z njo. Svirala je vojaška godba.

Poročil se je inženir g. Milan Vidmar z gđ. Vando Vaclaviček. Čestitamo!

Idrisjska realka. Naučno ministrstvo je dovolilo, da se razširi idrisjska realka v 7-razrednico in da sme imeti maturitetne skušnje ter izdajati državno-veljavna maturitetna spričevala.

Prostovoljno gasilno društvo v Planini priredi v nedeljo dne 9. t. m. v prostorih g. Anton Kovšca veselico z dramatično predstavo, petjem in plesom.

Burja razsaja z velikansko silo okrog Il. Bistrice. Če bi postala močnejša se je bati, da bo ustavljen železniški promet na Reko in da pridejo snežni zameti.

Nov vlak upelje južna železnica na progi St. Peter-Reka in obratno s 1. majem. Govori se tudi, da prevzame Južna železnica 1. maja električno železnico Matulje-Opatjalo-Lovran.

Zagorje ob Savi. Učiteljstvo topliske in zagorske šole priredi dne 13. t. m. ob 3. popoldne svoj prvi „kruček“ v prostorih g. I. Stepišnika v Toplicah pri Zagorju ob Savi. Iz prijaznosti sodeluje pri njem tudi nadzornik g. Ljudevit Stiasny. Prijatelji, tovariši in čislane g. tovaršice: Dobro došli!

Tragične smrti je umrl v nedeljo v Hrastniku učitelj ondote deške šole Anton Verda. S tem se popravlja včerajšnja naša notica, kjer je bilo valed pokvarjene brzjavke rečeno, da je umrl gospod Berda, ki je seveda čil in zdrav na Savi.

Podružnica ljubljanske „Glasbene Matice“ se je osnovala v Celju. Načelnik ji bode profesor na samostojni slovensko-nemški gimnaziji, gospod Josip Kožuh.

Slovenskim učiteljem. Iz Laškega okraja se nam piše: Nadučit-

eljsko mesto na Zidanem mostu je sopes razpisano. Zidani most je ob južni železnici ter je kot železnično križišče zelo živahen kraj in se nahaja danes v II. plačilnem razredu. — Opozarjamo slovenske učitelje, da se številno udeležijo natečaja za to mesto! Nemurji bi radi spravili na to važno postojanko kakšnega svojih. Če bode dosti slovenskih prosilcev, potem ne bodo mogli gori v Gradcu tako z lepa vriniti moza, ki bi bil le orodje našim polovičarjem. Mi hočemo pedagoga, a ne politika. Mi zahtevamo snačajnega moza, a ne vetrnjaka! Zato pa, slovenski učitelji pozor!

Neuročni klerikal poslanec Terglav. V „Domovini“ čitamo: „Pripoveduje se po Savinski dolini, da je deželni poslanec A. Terglav tistikrat, ko so mu v čast streljali s kazaloem, nekaj drezal možnar, ki ni hotel počiti. Pa možnar se je sprožil in Terglav si je tako poškodoval prst, da sedaj ne bo mogel kar nič več pisati. To je res huda nesreča!“ Odgovornost za to vest seveda prepustimo „Domovini“.

Postaja Laški trg ob Južni železnici proge Dunaj-Trst se bode zdato razširila, ker sedanjim prometnim razmeram ne zadostuje več. Tozadevna komisija se bode vršila tekom meseca marca.

Umrl je v Celju dne 2. februarja E. Braun, trgovec z žitom v 38 letu svoje starosti. Rajnik je bil Žid, a vobče povsod priljubljen.

Dva uboja. Celjsko porotno sodišče je sodilo preteklo soboto o dveh ubojih, ki sta se oba zgodila v nedeljo 12. januarja. V Sevnici so ubili pekovaška pomočnika Šimen Jurca in Avgust Donau ter ključarski pomočnik Ivan Čep in italijanskega zidarja Peca. Preprij je nastal v gostilni, naskar so imenovani naskočili Peca pred gostilno z latami. Jurca je bil obsojen v poldrugo leto, Čepin in Donau pa vsak v 13 mesečno ječo. — Drugi uboj se je izvršil v Bukoški pri Brežicah, kjer je 17 letni kmečki sin Anton Ivanšek ubil Antona Brataniča z ročico, ker ga je ta dražil zaradi tega, ker so Ivanška v gostilni razorožili in osuvali. Ivanšek je dobil dve leti ječe.

Bratno in pevsko društvo v Podbrdu ob Bači priredi 9. februarja v prostorih gosp. Ivana Štravsca (pri postaji) veselico s plesom.

Visoka starost. V Selu pri Črničah na Gorškem je umrl 94letni Franc Kosovelj. Najstarejši sin je sedaj star 70 let. Vseh njegovih potomcev je okoli 860.

Anarhistična demonstracija pred portugalskim konzulatom v Trstu. Snoči okoli poludnesetih se je v Trstu zbralo 30 pobalnikov s črnimi kravatami pred portugalskim konzulatom in kričalo: „Doli s tirani, živele republika!“ Ker ni bilo policije od nikoder, so pobili tudi par šip. Ko sta se približala dva fin stražnika, so razbili še dve veliki šipi v kavarni New York. Policija jih je tu razpršila in nekaj aretirala.

Kap je zadel v Trstu 61letno kmetico Uršulo Tomšič iz Podgrada.

Prijet napadalec Semulič. Kakor se poroča iz Trsta, so Semuliča, ki je roparsko napadel voznika Furlana, prijeli v Vidmu v Italiji. Prepeljali ga bodo v Gorico, ker spada kraj napada pod okrožno sodišče gorisko.

Utonila je v Zagrebu priletna šivilja Marija Petračič. Šla se je kopat v kopališče, kjer ji je pa v kadi prišlo slabo, da je izgubila zavest in utonila.

Pristanišče za Bosno in Hercegovino. Bosanska vlada se resno bavi, da spremeni luko v Kleku, ki spada k Hercegovini, v trgovsko pristanišče za Bosno in Hercegovino. Luka leži med izlivom Neretve in Stonom in je 7 km dolga ter 1 km široka. Luko bi zvezali z železnico Mostar-Zelenika. Razvoj te luke bi imel tudi veliko vojaško važnost.

Telefonska centrala je pogorela v Sarajevu popolnoma. Zažgala je najbrž strela.

Tuji v Ljubljani meseca januarja 1908. Meseca januarja 1908. je prišlo v Ljubljano 3219 tujcev — 300 več nego prejšnji mesec in 113 več kakor v istem mesecu lani. Nastanjenih pa je bilo v hotelu Union 744, Slon: 576, Lloyd: 253, Avstrijski cesar: 216, Gražar: 198, Malič: 195, Ilirija: 163, Južni kolodvor: 116, Štrukelj: 110, Bavarski dvor 101 in v ostalih gostilnah in prenočiščih 547 tujcev. Prirastek je torej za simski mesec precej velik.

Mednarodna panorama pod Trnovo ima ta teden razstavljen no Pyrnsko železnico v najlepših avstrijskih Alpah. Pokrajine, skozi katere se vozimo, so tako bogate naravnih krasot, da jih je res vredno ogledati.

„Društvena godba ljubljanskega“ koncertuje jutri zvečer v „Narodni kavarni“. Začetek ob 9. zvečer. Vstop prost.

Metulja rjava sta danes ujeli učenki Julijana Grl in Marija Kovac v Knafovih ulicah in ga prinesli kot znanilca bližajoče se spomladi v naše uredništvo.

Ljubljanski sekstet na lok igra danes zvečer v kavarni „Avstrija“ Začetek ob 9. Vstop prost.

Šramoljahi kvartet imenovan d' Goldamseln igra danes zvečer v restavraciji pri „Levu“. Vstop prost. Začetek ob 8.

Vsi isti rezervniki, ki so z 31. decembrom izstopili iz rezerve k domobranstvu, oziroma k črni vojni, se opozarjajo, da se s svojimi vojaškimi knjižicami, kmalu zglobe v vojaški razvidnici na mestnem magistratu. Izstopivši črnovojniki pa naj istakotko pridejo po vojaške odpustnice.

Poskušen vlom. Včeraj je gospa Frischeva opazila v svoji, z železnimi vrati zaprti, podzemski kleti, ki je baš pod Čudnovno trgovino, da je premog zelo prašen. Ko je začela potem po kleti ogledovati, je opazila v stropu že precej globoko izdolbeno luknjo, na premoğu pod to luknjo, ki je toliko široka, da bi lahko zlezal skozi njo srednje debel človek, pa je ležala opeka in dva železna droga, ki sta se sicer nahajala vedno v kleti v kotu, in je poznati, da je bil strop s pomočjo teh izdolben. Pri ti luknji so tatovi vsekako nameravali priti v Čudnovno trgovino, česar se jim pa iz neznanega vzroka ni posrečilo. Vlom se je moral izvršiti v noči od sobote na nedeljo, v nedeljo popoldne ali pa v noči od nedelje na ponedeljek. Storičili so še popolnoma neznan.

Aretovalo je orožništvo na Krškem mlinarja Antona Krumarja, kateri je, kakor smo že poročali, pri Sv. Križu na Dolenjskem zabodel posestnikovega sina Ivana Marolta.

Stavka. Danes so stopili pri lesni trgovini K. Tautzherja na Dunajski cesti v stavko vsi delavci, po številu 12. Stavkati so začeli baže vsled tega, ker zahtevajo, da se začne delavni čas ob 7. mesto ob 6. zjutraj. Ko so prišli ob 9. po svoje knjižice, je delodajalec njihovi zahtevi ustregel v toliko, da jim je popustil to ura, plačanih pa ne dobe nedelj in praznikov, kakor je bilo prej.

Tatvini. Perici Neži Debeljakovi je bilo na Sv. Petra cesti pokradene za 9 K, delavcu Jakobu Nagodetu pa je zmanjkalo iz podstrešja na Tržaški cesti št. 22 za 10 K perila.

Konj ugriznil je včeraj popoldne na Miklošičevi cesti kočijaža Karla Karlinija. Ker je baže dotični konj sploh popadljiv, bode moral dobiti nagobnik.

Pogreša se že od petka vpokojeni železniški poduradnik Alojzij Blažko. Pogrešanec je oženjen, stanoval je na Elizabetni cesti št. 4.

V Begunju je orožništvo danes zjutraj eskortovalo Marijo Rozmanovo iz Tržica, ki je bila zaradi zastupljenja svojega Gletnega sina pred tukajšnjo poroto obsojena na vislice, pozneje pa pomiloščena na 20letno ječo.

Filip Emeršič je izgubil tri bankovce po 20 K, ne pa le en tak bankovec, kakor je bilo včeraj pomotoma naznanjeno.

Drobne novice.

— Burski ministrski predsednik Jamenson je odstopil.

— Vojaška uprava in časopisje. Vojno ministrstvo je naročilo vojno, da morajo bolj posvečati pažnjo časopisju v svojih garnizijah ter vse članke, ki se tičejo vojaštva, nemudoma poslati tiskovnemu oddelku vojnega ministrstva.

Profesorja Piekarskega v Kolo-meji niso napadli dijaki, kakor se je naknadno dognalo, temuč druge osebe s palicami. Profesor tudi ni smrtno ranjen.

— Saški kralj obišče dne 1. marca prvič princezino Pijo Moniko. Dne 1. maja se preseli princeznja v Draždane.

— Avstro-ogrška banka je imela leta 1907. za 11.992.680 K ugodnejši uspeh kot prejšnje leto. Čisti dohodek 11.228.315 K se razdeli med obe državni upravi.

— Umrl je v Spljetu ravnatelj reške gimnazije Ljudevit Slaninik.

— Volitev zagreškega župana bo v teku enega tedna. Za volilnega komisarja je imenovan sekijski svetnik Milan Smrekar.

— 11 rudarjev je ubila eksplozija v nekem rudniku v zapadni Virginiji. Ubiti so skoraj vsi iz Avstrije.

— 7 milijonov za zavetišče starcev je zapustila v Parizu baronica Brousse. Njeni sorodniki so v isti namen darovali še 20 milijonov.

— Umrl je mladi zelo nadarjeni ruski pesnik Teosovič.

— Milijonar Thaw oproščen. Kakor znano, je bil ameriški milijonar Thaw obsojen na smrt, ker je ustrelil svojega tekmeča inženirja. Prizivno sodišče pa je sedaj razsodilo, da se Thaw izroči na nedoločen čas zavetišču za umobolne hudodelece.

Telefonski in brzoljavni poročila.

Proračunski odsek.

Dunaj 4. februarja. Proračunski odsek je imel danes sejo, pri kateri je razpravljalo o „dispozicijskem fondu“. Socialno demokratski predlog, naj se ta postavka črta, je bil odklonjen.

O ministrstvu za javne zgradbe.

Dunaj 4. februarja. Danes so imeli krščanski socialci sejo pri županu Tnegerju; posvetovali so se o kreaciji novega ministrstva za javne zgradbe. Danes popoldne je bil ministrski svet, ki se je bavil z istim vprašanjem.

Dr. Wekerle na Dunaju.

Budimpešta 4. februarja. Ministrski predsednik dr. Wekerle je odpotoval na Dunaj, da poroča cesarju o položaju.

Prot. Aehrenthalu

Budimpešta 4. februarja. V današnji seji poslanske zbornice je poslanec Bartha vložil ostro, proti ministru zunanjih del baronu Aehrenthalu naperjeno interpelacijo.

Odlikovan Kossuth.

Budimpešta 4. februarja. Trgovinski minister Fran Kossuth je odlikovan z velikim križcem Leopoldovega reda v priznanje njegovih zaslug, da se je sklenila nagodba.

Železnica Mitrcvica Novi Pazar.

Carigrad 4. februarja. Danes je izšel sultanov irade, ki ukazuje zgradbo nove železnice iz Mitrovice v Novi Pazar.

Nepomirljivi Vatikan.

Monakovo 4. febr. „Bair. Courier“ javlja, da se vatičanski krogi nečajo zadovoljiti z izjavo, ki jo je podal Ehrhardt v zadevi modernizma.

O kraljevem umoru na Portugalskem.

Diktator Franco pobegnil.

Pariz, 4. februarja. Diktator Franco je izginil iz svoje palače in pobegnil v inozemstvo. To je bila edina rešitev zanj, ker bi sicer tudi on postal žrtev revolucionarjev. Kralj Manuel je imel namen Francoa še nadalje pustiti na krmilu, a se je temu uprla kraljica mati, ki je z vso odločnostjo zahtevala, da se Franco na vsak način odstrani.

Kraljev umor delo republikancev.

Madrid, 4. februarja. Neki ugledni takajšnji republikanski list priznava odkrito, da je umor kralja don Carlosa in njegovega sina delo portugalske republikanske stranke. Republikanci so hoteli uvesti na vsak način republiko in so v to svrhu vtihotapili preko meje veliko množino orožja. Pričakovati je torej, da bukne v kratkem vstaja v celi deželi, zakaj republikanci se ne bodo zadovoljili samo s smrtjo kralja in prestolonaslednika, marveč hočejo docela uveljaviti svoje politične ideje.

Aretovan republikanski vodja.

Berolin 4. februarja. „Kölnische Zeitung“ poroča iz Oporta, da so tam aretovali znanega voditelja republikanske stranke Costo. To je tisti Costa, ki je svoječasno v parlamentu vehementno napadel pokojnega kralja in bil zaradi tega iz zbornice izključen.

Kraljevi morileci so Portugalsci.

Berolin 4. februarja. Iz Lisabone poročajo, da so bili ubiti kraljevi morileci sami Portugalsci, kar so sedaj uradno konstatirali. Vest o anarhističnem atentatu je torej prosta bajka. Eden izmed morilcev je bil baje aktiven častnik.

Pomirjevalna komisija.

Madrid 4. februarja. Po iniciativi kraljice-matere Amalije se skliče izvenparlamentarna komisija, ki bi se naj posvetovala o sredstvih v pomirjenje revolucionirane države. Vlada bo dala zgraditi več javnih poslopij v Lisaboni in v Oportu, da bo dala s tem kruha delavskim slojem; narodu se bo dalo več svobodčin in se bo oziralo na novodobno žensko gibanje.

Kdaj bo pogreb?

Madrid 4. febr. Iz Lisabone poročajo, da bo pogreb pokojnega kralja in prestolonaslednika v petek, dne 7. t. m.

Žalovanje na dunajskem dvoru.

Dunaj 4. febr. Na avstrijskem dvoru je določeno za kralja don Carlosa 16dnevno, za prestolonaslednika pa 8dnevno žalovanje.

Gospodarstvo.

— Mestna hranilnica ljubljanske. Meseca januarja 1908 je vložilo v Mestno hranilnico ljubljansko 1449 strank 922.740 K 85 v, 1313 strank pa dvignilo 936.858 K 54 v.

Plesna svila od 75 kr. naprej meter, zadnje novosti.
Franko in se ocarljeno se pošlje na dom. Bogata izbira vzorcev s prvo pesto. Tovarna za svilo Henneberg, Zürich, 490-8

Umrli so v Ljubljani.

Dne 30. januarja: Ferdo Halm, umir. nad-spreod. 70 let. Privos. 1. Arterio seler. sis. Jera Kavčič, biv. kuharica 65 let. Sv. Florjana ul. 2. Srčna hiba.
Dne 31. januarja: Josip Belihar, spreod. 50 let. Bleivelska a. cesta 7. Jetika.
Dne 1. februarja: Urh Rožič, dminar. 73 l. Radeckega c. št. 11. Ostarelost.
V dobitni bolnici:
Dne 28. januarja: Elizabeta Zupan gostija 4 let. Srčna hiba — Helena Hrn, gostija. 83 let. Ostarelost.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 4. februarja 1918

Termin					
Pšenica	za april	za	50 kg	K	11:63
Pšenica	za oktober	za	50 kg	K	10:29
Žito	za april	za	50 kg	K	9:91
Koruzna	za maj 1908	za	50 kg	K	8:74
Oves	za april	za	50 kg	K	7:99
Efektiv.					
Vzdržno					

Effektiv. Vzdržno

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306. Srednji srčni tlak 736.9 mm					
februarija	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C°	Vetrovi	Nebo
3.	9. zv.	732.9	-2.2	sl. jvzhod	oblačno
4.	7. zv.	732.2	-3.0	sl. jvzhod	oblačno
5.	2. pop.	733.0	0.0	sl. jvzhod	jasno
Srednja večerajšna temperatura: - 1.5° normalna 1.4° — Padavina v mm 0.4					

Srednja večerajšnja temperatura: -1.5° nor-malna 1.4°. Padavina v mm 0.4

Globoko užaljenega srca nazna-njamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljeno soprog, oče, stari oče, tast, brat in svak, preblagorodni gospod

Fran Bregant

c. kr. višji računski svetnik, pred-stojnik vladnega računskega oddelka

danes ob 6. uri zvečer, previden s tolažili sv. vere, v 58 letu svoje starosti mirno preminul.
Zemeljski ostanek dragega pokoj-nika se bodo dne 5. t. m. ob 3. uri popoldne v hiši žalosti Janez Trdi-nova ulica št. 2 svečano blagoslovili ter položili k zadnjemu počitku pri Sv. Križu.
Sv. maše zadušnice se bodo da-rovale v mnogih cerkvah

V Ljubljani, 3. februarja 1908.

Josipina Bregant, soproga. — Fran Bregant, c. kr. asistent dež. plač. urada; Josip Bregant, dež. oficijal. sina. — Antonija in Ana Bregant, hčeri. — Vnuč in vnučinja.

Zahvala.

Ginjani po preminlogih dokazih sožalja ob boleznih in smrti našega iskrenoljubljene soproga, oziroma očeta in starega očeta, brata, strica, gospoda

Ferdinanda Hahma

nadsprevidnika juž. žel. v pokoju se najiskrenejše zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem, posebno pa Krščansko soc. zvezi, vsem železničarjem in udeležencem za časteče spremstvo k večnemu počitku, kakor tudi za darovane krasne vence.

Ljubljana, 3. februarja 1908

Žalujoča rodbina.

Pisarniški pomočnik

v govoru in pisavi popolnoma zmožen nemščine in slovenščine, steno-grafije, se takoj sprejme. 432-1
Samo pismene poudbe na inie-nirja K. Laehnika v Ljubljani, Bee-thevenove ul. ce št. 4.

Blagajne,

varne proti požaru in vltomu, „Fox“ pisalni stroji, ameriško po-bištvo za pisarnice ceneje nego kjerkoli. — Beško skladišče blagajne, delničarsko društvo, Zagreb, Ilica 22. 5494-51

FRANC JOŽEFOVA GRENKAVODA

za Dalmacije se išče tehniški voditelj za portlandsko cementno tvornico; dalje samostojen polir za gradnje tvornice.
Ponudbe pod „W. V. 1009“ na Rudolfa Mosse na Dunaju 1, Seilerstrasse 2. 437-1

Stanovanje

v Prešernovih ulicah št. 5, v I. nadstr. — 5 sob in pritlikline — se odda za majev termin. — Več hišni gospodar. 438

Stanovanje

s 4 sobami, kuhinjo in pritliklinami se odda za majnik v Slomškovih ulicah 12. Vpraša se v II. nadstropju ravno tam. 437-2

Naznanilo!

iz rabe odložene 435
obleke gospodov, tudi častnikov

in sploh zlate in srebrne okraske oprem, pa tudi oddelke (partije) blaga kup-jem do najvišje cene.
Ker ostanem v Ljubljani le 4 do 5 dni, zato prsim, naj me o tem takoj obvesti z dopisnico, kdor ima kaj na razpolago.

PINKAS GRAUMANN pri „Slonu“ v Ljubljani.

Lokal za trgovino

v živahni ul. i v Ljubljani, pripraven za vsako obrt, se takoj odda. 430 2
Naslov pove uprav. „Slov. Naroda“.

Trg. sotrudnik

izurjen v mehaniki stroki, želi mesta v neki večji trgovini. 342 2
Blagohotni dopisi se prosijo pod „Takoj 300“ na uprav. „Slov. Nar.“.

Klobuki se sprejemajo v popravo.

2 žlahtna konja

(Upličanca) ter vsa konjska oprava in voz je naprodaj.

Vpraša se naj pri Otonu Ploju, c. kr. notarju v Črnomlju. 441 1

Danes zvečer

„Majer-Walter“

varietetna predstava 444

v vinski kleti „Uniona“.

Nov program:

„Eksplodiral“, „Sročniki“.

Začetek ob 8. uri.

Glavni zastop
Meščanske pivovarne v Plznu
Reim & Comp. v Gradcu

si usoja p. n. občinstvu najvljudneje naznanjati, da se toči

v Ljubljani „plzenski prazdroj“

iz Meščanske pivovarne v Plznu

le

v nastopnih restavracijah:

restavracija „pri Roži“,
restavracija „Kasino“,
restavracija hotela „Union“.

Sem in tja tudi v Kolodvorski restavraciji.

409 2

2 učenca

katera bi imela veselje do kleparske obrti sprejemem takoj. 410-2

Leopold Lebar

kleparski mojster na Bietu Gorenjsko.

Mirna stranka brez otrok išče

stanovanje

obstoječe iz dveh sob, v sredini mesta za najnikov ali avgustov termin. Ponudbe naj se blagovoljno poslati pod „J. B. I.“ na uprav. „Sl. Naroda“.

V trgovino s knjigami in papirjem se sprejme

gospodična

ki je zmožna poleg slovenščine tudi nemščine in govori in pisavi; one s trgovskim tečajem imajo prednost; plača po dogovoru. 442-1
Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Izmed 41 3-15

najfinejših in najslastnejših čajnih znamk je

ČALANDA cejlonski čaj.

Kavarna MERKUR

vsako sredo, soboto in nedeljo
uso noč odprta.

Prodaja se tudi
biljard

Jako pripraven za na deželo.
Viktor Izlakar.

74-6

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
7-05 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožčico, Celovec, Prago.
7-07 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.
11-40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec.
1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.
11-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:
7-25 jutraj. Osebn. vlak v Kamnik.
9-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.
10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Sam. ob nedeljah in praznikih v oktobru.)

Dohod v Ljubljano juž. žel.:
6-55 jutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Jesenice, Gorice, Trsta.
8-34 jutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
11-15 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožčico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenice.
2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
4-36 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenice.
6-50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Jesenice.
8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.
11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:
6-40 jutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
10-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.
8-0 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
9-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Sam. ob nedeljah in praznikih meseca oktobra.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Lepo stanovanje

s 3 sobami in pritliklinami je za majev termin oddati v Slomškovih ulicah št. 4. 439-1

Stanovanje

v II. nadstr. obstoječe iz treh sob, kuhinje, brame in pritliklin ter nekaj vrta, se takoj odda mirni stranki za skupno letno ceno 572 K.

Vpraša se na Resljevi cesti 24.

Opekarna

ob cesti blizu Trebnjega na Dolenjskem, z več orali zemlje, je pod ugodnimi pogoji naprodaj. Glina je jako dobra

Več se izve pri lastniku Antonu Potokarju na Račjem selu, pošta Trebnje. 438 1

Novo zidana hiša : manjša :

kjer je trafika, gostilna in majhna trgovina nasproti kolodvoru Boh. že lezavce, se iz proste roke pod ugodnimi pogoji takoj prodaja.

Natančna povsila daje pismeno ali ustmeno Anton Jamar, Boh. Bela št. 34. 327 3

Spreten gostilničar išče dobro igočo

gostilno

v Ljubljani ali v kakem letovišču v zakup ali na račun. Položi lahko kavejto. 417 2

Vraha se naj na Dunajski cesti št. 11 v posredovalnici Novotny.

Restavracija pri Levu

Danes, v torek, 4. februarja KONCERT

Dunajske šrameljske družbe d' Goldamseln 440
Začetek ob osmih. Vstop prost.
Za obilen obisk se priporoča Beti Xos.

Podružnica v Spiljetu.

Del. glavnica: K 2.000.000.

21-14

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Stritarjeve ulice št. 2.

Rezervni fond K 200.000.

sprejema

vloge na vložne knjižice in na ziro-račun proti 4 1/2 % obrestim,

vloge na tekoči račun, katere ostanajo vsaj 60 dni naložene, obrestuje proti števni odpovedi 5 %.

Rentni davek od vlog na knjižice plača banka sama.

Podružnica v Celovcu.

Reservni fond K 200.000.